

Notulendeel Diaconaat (07.01)

66. Diaconaat (07.01)

De voorzitter heet vertegenwoordigers van de Centrale Diaconale Commissie en het bestuur van de STAGG welkom.

a. toelichting commissie CDC

a. Namens de CDC licht br. P. Wakker de rapportage toe, die in diverse fasen plaatsgevonden heeft, en de contacten met het moderamen van de LV, het Missionair Steunpunt en Generaal Diaconaal Deputaatschap (GDD) van de GKV die daarbij een rol gespeeld hebben.

b. eerste besprekingsronde

De voorzitter opent de eerste ronde van bespreking, waarvan diverse afgevaardigden gebruik maken om vragen te stellen en opmerkingen te plaatsen.

Br. L. van der Vegt dankt de commissie voor haar rapportage, en meldt de zorg over haar bemensing te delen. Hij benadrukt het diaconaat als kerntaak van de gemeente, en geeft aan in te kunnen stemmen met de visie, missie en strategie die in het rapport verwoord zijn. Wat de verhouding met het Missionair Steunpunt betreft, onderstreept hij de visie dat beide organen hun eigen onderscheiden kerntaak hebben (de onderlinge zorg tegenover de gerichtheid naar buiten). Voorts merkt hij op dat bezinning op het diaconaat z.i. hard nodig is, en dat het voor hem de vraag is of de diakenen in de gemeente alles zelf moeten doen. Br. Van der Vegt zegt dat de commissie het belang van een enquête nuanceert, maar stelt dat een enquête wel van belang kan zijn om de (eigentijdse) visie op het diaconaat, die sommige kerken mogelijk hebben, te kunnen vernemen. Wat de bemensing van de commissie betreft, merkt hij op dat het goed is om uit te gaan van de competenties die nodig zijn zoals theologische, maatschappelijke en beleidsmatige competentie en raadt hij aan daarbij mede te kijken naar predikanten die in het categoriaal pastoraat werkzaam zijn. Hij zegt blij te zijn met de samenwerking op diaconaal gebied met de GKV. Op het punt van de STAGG informeert hij naar de fondsen, die vooral voor de toerusting te lijken worden aangewend, en vraagt hij hoe het gaat als de hulp die iemand nodig heeft de grens van wat door het ziekenfonds vergoed wordt, overschrijdt. Ds. H.H. Scheffer geeft aan blij te zijn met de groeiende samenwerking met de GKV-deputaten. Hij onderstreept het belang van een enquête, die kan duidelijk maken wat er in de gemeenten speelt. Tot slot merkt hij op het idee van een studiecmissie te ondersteunen, waarbij hij aangeeft op dit punt voor samenwerking met GKV en CGK te zijn.

Br. G.S. van der Bijl dankt de commissie voor haar werk en rapportage, en geeft aan verheugd te zijn over de ontwikkeling die daarin te zien is. Ook hij is blij met de ondervonden eensgezindheid met de GKV. Hij informeert naar het standpunt van de commissie over de noodzaak van de enquête. Voor het overige merkt hij op akkoord te gaan met de aanbevelingen in de rapportage. Ten slotte informeert hij naar het noodfonds dat opgericht is naar aanleiding van de vuurwerkcramp in Enschede, en merkt hij op dat het mogelijk moet zijn om criteria te ontwikkelen om daarvoor een goede bestemming te vinden. Br. J.F. van der Bijl dankt de commissie voor het rapport en meldt blij te zijn met de positieve ontwikkeling die deze laat zien. Hij geeft aan de vragen rond positie en taak van de diakenen te herkennen, en stemt in met het idee om (samen met de GKV) een studiecmissie in te stellen, waarbij hij opmerkt daarin graag een predikant te zien.

Br. A.P. de Boer merkt op dat de website van het diaconale steunpunt (GKV) een prima bron voor informatie voor de gemeenten is, waarop veel te vinden is waar diakenen hun winst mee kunnen doen. Verder constateert hij dat het recent verschenen rapport van de GDD (GKV) aan de synode de door de commissie aangekondigde profielschets van het diakenambt bevat, en informeert hij in welk opzicht de commissie bij dat traject wil aansluiten, daar de GDD dit al gelopen lijkt te hebben.

c. antwoord commissie

Br. P. Wakker dankt de diverse sprekers voor de ondersteunende reacties, en reageert op hun vragen en opmerkingen. Wat de samenwerking met het Missionair Steunpunt betreft verwoordt hij de mening dat het diaconaat geen 'wormpje aan de missionaire hengel' moet zijn. De ervaring leert echter wel dat er met name in de grote steden een nauwe verbinding moet zijn tussen diaconaal en missionair bezig zijn, maar voor de commissie is het nog niet helder hoe de verhouding met het Missionair Steunpunt zich zal ontwikkelen. Op het punt van de enquête is het standpunt van de commissie om die niet te houden. Wanneer er samengewerkt gaat worden met de GKV zal er echter wel een eigen inbreng van NGK-zijde moeten zijn, die op de een of andere manier georganiseerd dient te worden. In het geval van het noodfonds voor 'Enschede' is het ontwikkelen van criteria wegens personele problemen nog

niet tot uitwerking gekomen, maar dit zal een van de eerste taken van de nieuwe commissie zijn. Br. Wakker meldt de profielschets van GKV-zijde ook onder ogen gehad te hebben, en merkt op dat er genoeg andere zaken zijn om bij aan te sluiten in de samenwerking met GDD/GKV, zoals de rol van de kerken in de publieke sector.

Namens het bestuur van de STAGG gaat br. L. Douw in op de besteding van de gelden, en merkt hij op dat er geen limiet gesteld wordt aan het aantal behandelingen dat een cliënt nodig heeft; wanneer een cliënt een langere behandeling nodig heeft dan waarin de gebruikelijke financiering voorziet, dan kan het geld van de STAGG daartoe aangewend worden. Daar gaat geen geld uit de kerken heen. Overigens merkt hij op dat er op dit punt in de wetgeving nogal eens wat verandert. Verder meldt br. Douw dat de STAGG continu bereikbaar wil zijn voor alle mensen, wat de nodige kosten met zich meebrengt, en dat een ander deel van de uitgaven gedaan wordt voor vragen vanuit gemeenten die niet onder de gebruikelijke regelingen vallen, en dat de geldmiddelen ongeveer fifty-fifty naar toerusting en psychosociale hulpverlening gaan.

d. tweede besprekingsronde

In een tweede ronde van vragen en opmerkingen geeft ds. P. Kleingeld een toelichting op het contact van de CDC met het Missionair Steunpunt. Hij merkt op dat een van de opdrachten aan dat laatste gelegen is in het activeren van de kerken op het vlak van de hulpverlening bij rampen en het contact met hulporganisaties als Tear. Bij de uitwerking van die 'werelddiaconale' opdracht is geleidelijk aan het contact met de CDC tot stand gekomen. Hij onderscheidt principieel tussen evangeliseren – mensen winnen voor Jezus – en missionair zijn – onze identiteit, dat wat we als kerk zijn. Diaconale activiteiten komen net als evangeliseren voort uit de ene identiteit van de kerk.

Ds. C. Smit onderstreept dat het diaconale en het missionaire z.i. niet tegen elkaar uitgespeeld dienen te worden, maar dat beide kanten van de opdracht tot hun recht moeten komen. In verband met de geldmiddelen van de STAGG merkt hij op dat deze z.i. bedoeld zijn om zeker te stellen dat mensen de hulp die zij nodig hebben ook daadwerkelijk krijgen.

Ds. J.M. Mudde merkt op vóór samenwerking met de GKV te zijn, maar niet 'uit arren moede'. Verder wijst hij het isolement waarin het diaconaat verkeert deels aan een gebrek aan verbinding met ondermeer de predikant, en merkt hij op dat er op dat punt nog veel werk te verzetten is. Om die reden pleit hij ervoor om met een krachtige commissie de samenwerking met de GKV aan te gaan.

e. antwoord commissie

De commissie geeft aan geen behoefte te hebben om te reageren.

f/g. voorstellen/amendementen/besluitvorming

Op voorstel van de voorzitter werkt het moderamen samen met de commissie in de komende weken aan voorbereiding op een voorstel tot besluitvorming.

137. Diaconaat (07.01.01-03)

Op voorstel van de voorzitter behandelt de vergadering punt 137 (8e zitting). De voorzitter meldt dat de voorliggende besluittekst in samenspraak met de Centrale Diaconale Commissie is opgesteld.

a. voorstellen/amendementen (02.a)

a.i. bespreking

Ds. C. Smit onderstreept het feit dat het diaconaat integraal onderdeel van de identiteit van de kerk is en dient een amendement in met het doel dit tot uiting te laten komen in een toevoeging bij besluit 2b: 'en zo te bepalen bij hun identiteit'. Br. J. Lakerveld merkt op, op p. 2, r. 86 aan het begin van de regel het woord 'te' te missen.

a.ii. besluitvorming

Amendement Smit: 5 tegen; 2 onthoudingen; amendement aangenomen

Hele voorstel (besluit 07.01.02.a): met algemene stemmen aangenomen

Besluittekst Diaconale commissie.

De kerken, in Landelijke Vergadering in Houten bijeen,

Hebben kennisgenomen van de rapporten van de Centrale Diaconale Commissie (CDC) aan de Landelijke Vergadering

Constateren

1. dat het werk van de CDC in de afgelopen jaren heeft geleden onder gebrek aan menskracht, professionaliteit, trekkracht en continuïteit in de commissie en onder moeizame communicatie met de kerken;
2. dat de CDC in haar rapport conform de opdracht van de LV Zwolle 2007 een aanzet tot een missie, visie en strategie heeft geformuleerd;
3. dat de CDC in de kerken een tanend besef signaleert ten aanzien van de fundamentele positie van het diakenambt en een te geringe aandacht voor de diaconale toerusting van de gemeente;
4. dat de CDC nog geen criteria heeft ontwikkeld, op grond waarvan een beroep kan worden gedaan op het noodfonds, gevormd na de vuurwerkramp in Enschede in 2000;
5. dat inmiddels vruchtbare en perspectiefvolle contacten op gang zijn gekomen met het Missionair Steunpunt van de kerken en met het Diaconaal Steunpunt en het Generaal Diaconaal Deputaatschap van de GKV;

Overwegen

1. dat het van belang is dat de kerken meer oog krijgen voor de bijbelse roeping van de diakenen om de gemeente toe te rusten tot diaconaal dienstbetoon en voor de noodzaak om de gemeente er meer van bewust te maken dat diaconaat geen hobby van enkelingen is, maar een opdracht van de gehele - diaconale - gemeente;
2. dat de kerken elkaar nodig hebben om goed zicht te krijgen op hun diaconale roeping en op wat daar in deze tijd uit voortvloeit;
3. dat de frequente personele wisselingen binnen diaconieën en de vele maatschappelijke ontwikkelingen die om diaconale aandacht vragen, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en gerechtigheid, extra klem zetten op de noodzaak om elkaar als kerken op diaconaal gebied tot een hand en een voet te zijn;
3. dat, met erkenning van de eigen aard van het missionaire en diaconale werk van de kerk, het leggen van een verbinding tussen beide van belang is;
4. dat samenwerking met de zusterkerken CGK en GKV bij de bezinning op rol en functie van het diaconale ambt in deze tijd en bij de diaconale toerusting van de gemeente noodzakelijk is;
5. dat concrete samenwerking in visie- en beleidsontwikkeling en in operationeel opzicht met de diaconale instanties van de GKV het meest voor de hand ligt, gelet op de zich ontwikkelende relatie tussen beide kerken, de kwaliteit van het Diaconaal Steunpunt als toegankelijke helpdesk, toerustingscentrum en kennis- en adviescentrum voor diakenen en diaconieën en de goede contacten met het Generaal Diaconaal Deputaatschap.

Spreken uit

1. dat het wenselijk is dat CDC en Missionair Steunpunt (MS) hun visie- en planontwikkeling op elkaar afstemmen en met elkaar zoeken naar mogelijkheden voor een vruchtbare samenwerking;
2. dat samenwerking met zusterkerken op het vlak van diaconale advisering, ondersteuning en toerusting, in het bijzonder met de diaconale instanties van de GKV, wenselijk is;
3. dat zij het werk van de STAGG van harte bij de kerken aanbevelen vanwege de identiteit en kwaliteit van de verleende zorg en verstrekte begeleiding;
4. dat het, gelet op de nood in de wereld en in eigen land, onwenselijk is de gelden in het noodfonds (€ 31.050) te blijven oppotten.

Besluiten

1. Een nieuwe commissie te benoemen en daarbij de aanwezigheid van theologische, maatschappelijke en beleidsmatige competenties in de commissie te waarborgen en tevens een verbinding te leggen met het bestuur van het Missionair Steunpunt.
2. De commissie op te dragen

- a. voortbouwend op de daarvoor in de verslagperiode ontwikkelde bouwstenen, zich verder te bezinnen op de eigen missie, visie en strategie;
  - b. de kerken te informeren, adviseren en ondersteunen met het oog op het uitvoeren van hun diaconale opdracht en zo te bepalen bij hun identiteit;
  - c. zich te bezinnen op aard en inhoud van het diakenambt in deze tijd, bij voorkeur in samenwerking met de diaconale instanties van de GKV, daarbij de door het Generaal Diaconaal Deputaatschap (GDD) van de GKV opgestelde profielschets anno 2010 (bijlage) als vertrekpunt te nemen en desgewenst nader onderzoek te doen naar de bijdrage die de diaconieën van de kerken daaraan kunnen leveren;
  - d. de kerken te dienen met de uitkomsten van deze bezinning;
  - e. indien deze bezinning daartoe aanleiding geeft, voorstellen te doen voor het aanpassen van artikel 14 AKS over de dienst van de diaken;
  - f. nadere invulling te geven aan de samenwerking met het GDD en het Diaconaal Steunpunt (DS) van de GKV en de voorwaarden daarvoor en consequenties daarvan in beeld te krijgen
  - g. daarop vooruitlopend te doen wat nodig om de volledige dienstverlening van het DS van de GKV ook beschikbaar te krijgen voor de diaconieën van onze kerken;
  - h. het bestuur van de STAGG te adviseren inzake de in de statuten van de STAGG genoemde onderwerpen.
- [3. Het noodfonds op te heffen en de gelden (€ 31.050) te bestemmen voor een aantal missionair/diaconale projecten, te weten 40% voor gemeentestichting/kerkbouw EPRE Bordeaux (ds. D. Brienen), 60% voor diaconale projecten in Zuid-Afrika - 15% voor elk van de vier NGK-zendingsinstanties, waarbij aan hen wordt overgelaten naar welk concreet project het geld gaat.]

b. voorstel besteding noodfonds (in comité)

137. Diaconaat (07.01.01-03)

b. voorstel besteding noodfonds (07.02.01.b)

De voorzitter licht het moderamenvoorstel voor de besteding van het resterende geld in het noodfonds toe.

b.i. bespreking

Br. S. Kadijk zegt sympathie te hebben voor het voorstel, maar ook graag een deel van het geld aan een binnenlands project te besteden (stichting De Hoop; verdeling: 40% Bordeaux; 30% Zuid-Afrika; 30% De Hoop).

Ds. C. Smit merkt op dat het geld indertijd ingezameld is voor noodhulp bij rampen, en stelt voor het in die lijn te besteden, bijvoorbeeld voor Libië of Japan (aardbeving/tsunami). Op zijn suggestie om een algemeen besluit in deze lijn te nemen en de CDC dit nader te laten invullen, merkt de voorzitter op dat de CDC dat niet wil. In ieder geval is nog niet duidelijk of de nood in Japan van een dusdanige aard is dat er een duidelijke besteding van het geld mogelijk is.

b.ii besluitvorming

De voorzitter legt de vergadering de mogelijkheid voor om het besluit uit te stellen tot 26 maart, wanneer er wellicht meer duidelijkheid zal zijn over de situatie in Japan, waarop 10 afgevaardigden aangeven hier voor te zijn, en de overigen er de voorkeur geven tijdens deze zitting te besluiten. De voorzitter brengt het voorstel Kadijk in stemming: 18 voor, 13 tegen; 5 onthoudingen; voorstel afgewezen.

Moderamenvoorstel: 2 tegen; 1 onthouding; voorstel aangenomen.

Besluittekst besteding Noodfonds

De kerken in Landelijke Vergadering in Houten bijeen,

besluiten

3. **Het noodfonds op te heffen en de gelden (€ 31.050) te bestemmen voor een aantal missionair/diaconale projecten, te weten 40% voor gemeentestichting/kerkbouw EPRE Bordeaux (ds. D. Brienen), 60% voor diaconale projecten in Zuid-Afrika - 15% voor elk van**

de vier NGK-zendingsinstanties, waarbij aan hen wordt overgelaten naar welk concreet project het geld gaat.